

Een klimaat-aanjager op elke school

“

Koop geen snijbloemen voor collega's of voor in de school die hebben een enorme CO-2 afdruk

Door: **Joop van Vlerken**

Elke school zou wel een klimaat-aanjager kunnen gebruiken. Iemand die toegang heeft tot de directie en afdelingen zoals gebouwbeheer en inkoop. Het bestuur van Flores Onderwijs creëerde deze functie voor Etske Thie.

“Het was mijn eigen oproep die deze functie als klimaat-aanjager bij Flores Onderwijs creëerde. Het was een noodkreet eigenlijk. Het is nog niet te laat, maar we hebben weinig tijd.” Aan het woord is Etske Thie, klimaat-aanjager bij Flores Onderwijs.

Ze is invalkracht voor drie dagen en heeft daarnaast per week een halve dag voor deze functie. En dat is natuurlijk niet genoeg, zegt ze. “Maar we moeten iets doen! En ik heb gemerkt dat er door het creëren van deze functie al zoveel deuren open gaan. Ik kan nu de directeuren mailen omdat ik klimaat-aanjager ben en ze luisteren ook naar me. Die mogelijkheden heb je niet als je alleen maar juf bent.”

“

Als aanjager gaan deuren open

Inmiddels is Etske in gesprek met verschillende mensen om belangrijke veranderingen te realiseren. Zoals met de mensen op de afdeling inkoop: daar probeert de collega's te overtuigen om beter te kijken naar ongediertebestrijding of verpakkingsmateriaal. Dat doet ze niet door te overtuigen, want daar houden mensen niet van, denkt ze. Ze zet vooral in op het delen van informatie en het stellen van vragen om zo impact te kunnen hebben.

Gerichte vragen

In haar nieuwe positie kan ze de handen op elkaar krijgen voor het nemen van maatregelen in de 40 scholen van Flores Onderwijs in Arnhem en omgeving. De gesprekken die ze voert, gaan niet allemaal soepel. Ze ontmoet ook wel weerstand. “Ik merk dat mijn

enthousiasme dat soms oproept. Dan zetten mensen de hakken in het zand. Ik probeer dan zo goed mogelijk te luisteren en gerichte vragen te stellen.”

“

Soms zetten mensen de hakken in het zand

Andere scholen kunnen ook profiteren van een klimaat-aanjager denkt ze. “Ik zou scholen die een klimaat-aanjager willen aanstellen adviseren om iemand uit te zoeken die echt iets heeft met duurzaamheid. Een bevlogen persoon, die zich zorgen maakt. Zo kun je ervoor zorgen dat het geen papieren tijger wordt, maar dat er ook echt iets gebeurt.”

Ze doet dit omdat ze zich zorgen maakt over de klimaatverandering. “Als je kijkt naar het recente IPCC-rapport, zie je dat het er niet best voor staat. We hebben echt nog maar acht jaar om te voorkomen dat het we de aarde meer dan anderhalve graad opwarmen. En daarna is het proces onomkeerbaar, een omslagpunt dat ik wil voorkomen.”

Snijbloemen

Op het gebied van duurzaamheid was er bij Flores Onderwijs nog weinig geregeld. “Duurzaamheid stond niet in de beleidsdocumenten, eigenlijk helemaal niets over de natuur, het klimaat of de voetafdruk. En dat moet er natuurlijk wel in.” Etske is door de schoolbestuurders gevraagd om klimaatdoelen op te stellen. “Ik heb nog nooit zo'n beleidsdocument geschreven, maar ik denk dat ik het wel kan. Ik wil het gaan formuleren als mijn wensen. Het is belangrijk om als school de eigen voetafdruk te beperken, verantwoordelijkheid te nemen en invloed te gebruiken.”

Scholen kunnen snel aan de slag met de informatie die ze deelt. “Als je bijvoorbeeld al kijkt naar de cadeautjes die je aan elkaar geeft. Koop bijvoorbeeld lokale producten die recyclebaar zijn. En als je bloemen geeft aan collega's, koop dan geen snijbloemen, want die hebben een enorme voetafdruk. En ik

wil in gesprek met gebouwbeheer om te kijken of we overal zonnepanelen of windwakkels kunnen plaatsen.”

Scholen scheiden tot nu toe maar beperkt afval en dat vindt Etske zonde. “We willen samen met een adviesbureau, de gemeente en afvalbedrijven bekijken hoe we het afval kunnen scheiden. Het levert bovendien een win-winsituatie op omdat we dit kunnen combineren met educatie.”

Spaarzaam met adviezen

Etske wil spaarzaam zijn met de adviezen die ze geeft. “Mensen worden daar moe van. Daarom kijk ik goed naar wat echt zin heeft. Als het dan ook nog leuk is, deel ik het meteen. Voorbeelden zijn verpakkingsvrije producten, dingen zoals happy soap, PieterPot of het maken van je eigen tandpasta. Dit zijn dingen die een grote sociale impact hebben.”

Daarnaast moet je volgens haar heel goed kijken welke adviezen de meeste invloed hebben. “Eigenlijk kun je het meeste winnen met plantaardig eten en het kopen van zo weinig mogelijk spullen. Scholen willen bijvoorbeeld vaak de nieuwste meubels, maar waarom zou je de spullen niet weer netjes maken door ze te repareren en te pimpen of tweedehands spullen te gebruiken? De uren die daarvoor nodig zijn kunnen worden betaald vanuit het vrijgekomen budget.”

Etske Thie: Klimaat-aanjager

Etske Thie is leerkracht en klimaat-aanjager bij Flores Onderwijs. Veel organisaties hebben ambities op het gebied van duurzaamheid. Om die te realiseren is het van essentieel belang het gebouw, het gebruik en de bedrijfsvoering goed op elkaar af te stemmen.

Doel

Als klimaat-aanjager wil ze alle schoolleiders, bestuurders en leerkrachten voorzien van dezelfde kennis. Daardoor wordt het eenvoudiger om missie, beleid en gedrag aan te passen aan de klimaatdoelen.

Hoe

Dat doet ze onder andere door:

- Docenten te informeren over de klimaatdoelen en te bevragen hoe ze de onderwijsinhoud hierop kunnen afstemmen zodat leerlingen beter op de toekomst zijn voorbereid.
- Ouders te informeren over de mogelijkheden die ze zelf hebben duurzame keuzes te maken als het gaat om klimaat en biodiversiteit.
- In gesprek te gaan met bestuur, personeel en externen en voorstellen te doen over veranderingen van werkwijze, bedrijfsprocessen en vertaling naar beleid.

En dat in eerste instantie voor 4 uur per week gedurende een jaar.

Drive en competenties

Etske wil een bijdrage leveren aan een duurzame, betere en rechtvaardige toekomst voor haar omgeving en haar kinderen. Ze kan slecht tegen onrecht en apathie en doet wat ze kan om de wereld te verbeteren.

Door met mensen in gesprek te gaan wil ze hen stimuleren tot creatief, verantwoordelijk en kritisch nadenken en om zorgzaam en mild voor hun omgeving te zijn, weg van polarisatie en verdeeldheid.

Je hoeft om deze rol goed te kunnen vervullen volgens Etske geen specifieke opleiding te hebben gehad. "Ervaring, motivatie en visie zijn veel belangrijker." Een goede opleiding of praktische cursussen kunnen wel helpen, maar vraag is welke. Etske kent er geen.

Etske zelf heeft de Pabo gedaan en heeft daar geleerd te enthousiasmeren, snel te schakelen, te analyseren en de situatie daarop aan te passen. Ze denkt in kansen en mogelijkheden en roeien met de riemen die je hebt. Knutselen, omdenken en uitleggen doet ze al 28 jaar. Daarna heeft ze veel losse cursussen gevolgd en in de praktijk geleerd over kindercoaching, geweldloze communicatie, theatervormen en presentatievormen.

Sinds 2 jaar is ze zich aan het verdiepen in alle feiten, processen en sociale reacties op de klimaatverandering en

het verlies van biodiversiteit. Voor de invulling van de rol van klimaat-aanjager is het handig om veel mensen te kennen binnen het bedrijf of de sector, maar met een smile en een nieuwsgierige aard kom je ook best ver, zegt Etske.

Omdat ze veel invalwerk in haar regio heeft gedaan kent ze veel scholen, mensen en problematieken. Etske is geen grijze muis, komt gemakkelijk met mensen in contact en durft te vragen. "Als je je laat zien, komt er vanzelf een netwerk op je af. Als je vraagt, kun je JA krijgen" zegt Etske.

Ze laat op sociale media (linkedin, facebook) en via nieuwsbrieven zien wat ze doet.

Duurzame challenges

Elke maand bedenkt Etske een nieuwe challenge om je onderwijsorganisatie te verduurzamen. "Begin bij je eigen gedrag, met wat simpele stappen maak je al een grote impact. Daarom bedenk ik uitdagingen die iedereen kan aangaan."

Kijk op
www.schoolfacilities.nl